

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 120.

V Ljubljani, v soboto 26. maja 1888.

Letnik XVI.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 25. maja.

Budgetna razprava.

(31. dan.)

Predno poročam o današnji seji, mi je še nekaterih reči omenjati gledé Ferjančičevega govora. Iz prejšnjih časov je znano, da so bili koroški poslanci najbolj pazljivi poslušalci, kadar se je oglašil kak slovenski poslanec, ker jim je slaba vest očitala, da bo gotovo razpravljaj tudi koroške zadeve. Navadno so govornika ustavljali s svojimi opazkami in neslanimi klici, ali so ga pa skušali vsaj zbegati. Konečno se je kdó izmed njih oglašil, češ, da vse to ni res, da je nesramno natolcevanje, laž ali obrekovanje.

Ko je govoril dr. Ferjančič, ni bilo nobene Korošca videti ali slišati; menda so si mislili, da je zastoj ugovarjati, ker jim nihče več ne verjame, zato so raje ostali doma in so prišli v zbornico še le drugi dan potem, ko je govoril Ferjančič. Namesto njih je graški poslanec dr. Deršatta, najbrže od njih naprošen, nekoliko zavračal dr. Ferjančiča, ali ne s posebno srečo. Glavni porok za dobre razmere med Slovenci in Nemci na Koroškem in za zadovoljnost s tamošnjimi sodišči mu je bil poslanec Abuja in neka izjava njegova v koroškem deželnem zboru. To je seveda ravno tako, kakor če bi hoteli našega g. Dežmana klicati na pričo, da Slovenci na Kranjskem neusmiljeno zatirajo nemško prebivalstvo. Njegovo trditev gledé števila slovenskih in nemških prebivalcev je dr. Ferjančič precej včeraj zavrnil in dr. Deršatta je bil pošten dovolj ter pripoznal, da mu je neki tovariš podal napačne številke in zamenjal volfsberški okraj s šentpavelskim. Dr. Forregger, ki je pri dotičnem odstavku zaklical: „Tako pačijo resnico!“ bil bi torej bolj prav storil, ko bi bil to očitjanje obrnil do svojih lastnih tovarišev. Ali on ni bil tako pošten, kakor Deršatta, da bi bil preklical svoje natolcevanje. In nekaj prav enakega nahajamo danes v stari „Pressi“, ki čisto prezira Ferjančičev popravek gledé slovenskih pre-

bivalcev v šentpavelskem okraju. To ni lepo od lista, ki služi vladi, ki vladne nasprotnike gladi in zagovarja, zagovornike njene pa kolikor mogoče prezira ali pa celó graja in napada.

Danes je bil brez razprave potrjen proračun najvišjega računskega urada in penzijskega zaklada. Predsednik je bil prezrl, da so bili vpisani nekateri govorniki in jih ni pozval; ali pritožili so se zaradi tega pri njem in dovolil jim je, da so smeli pozneje govoriti, kar je bilo seveda brez pomena, ker so bile dotične točke že rešene. Govorili so Vergani, Hren in Wildauer o penzijskem zakladu za uradnike ne oziraje se na prošnje svojih tovarišev, da naj ne govore več, in da zlasti kmečkim davkoplačevalcem gotovo tudi ne more biti po volji, ako njih zastopniki zagovarjajo povečanje pokojnin, ki je brez povečanja davkov nemogoče.

Pri podporah zemljiško-odveznih zakladov govoril je dr. Vitezič o zemljiščnem zakladu istrskem in o slabem gospodarstvu ž njim. Reč spada v deželni zbor, zaradi tega so se nekateri poslanci pritoževali pri predsedniku, da sploh pusti o tej zadevi govoriti. Dr. Smolka je res enkrat ustavil govornika in ga opominjal, da pretresa reči, ki ne spadajo k stvari, ali dr. Vitezič je bil nenavadno razburjen in se je skliceval na silne krivice, ki se godé istrskim Slovanom ter je prosil predsednika, naj mu bo vendar dovoljeno razkriti te krivice, da jih čuje in izvé celi svet. Dr. Smolka je molčal in Vitezič je smel svoj govor končati prečitavši nekaj člankov italijanskega časnika „Ecco di Pola“, v katerem italijanski pisatelj sami najostreje obsojajo italijansko večino istrskega deželnega zbora in slabo gospodarstvo njeno. Napačno je ravnal govornik, da je v državnem zboru razkrival namene istrskih Slovanov in njih priprave za prihodnje deželne in državne volitve. Previden človek vse to na tihem pripravlja in svojih namer ne obeša na veliki zvon, da tega ne izvedó nasprotniki in se o pravem času ne pripravljajo na skrajni upor.

Ob eni popoldne je bil dovršen državni proračun, potem je bil brez ugovora sprejet finančni

zakon in konečno oboje potrjeno tudi v tretjem branji, kar se dosedaj še nobeno leto ni zgodilo. Gospodska zbornica bo proračun rešila precej prve dni prihodnjega tedna, potem pa pride menda še enkrat v poslaniško zbornico nazaj, da potrdi dispozijski zaklad, ki ga bode gospodska zbornica neki zopet postavila v državni proračun, ker je bil prvič odklonjen le vsled napačnega štetja glasov.

Drugi dnevni red.

Druge reči dnevnega reda, ki so bile danes rešene, so bile brez posebnega pomena. V špiritni odsek je bil izvoljen dr. Pscheiden, dalje je bilo sklenjeno, da se v sodnijsko preiskavo zoper barona Romaszkana ne privoli, pač pa v preiskavo zoper poslanca Blocha.

Veče in splošne važnosti je podaljšanje zakona z dné 31. marca 1875. D. Z. št. 52, gledé oproščenja od kolekovine in pristojbine in polajšav pri izbrisovanju manjših vknjiženih dolgov.

Ko je bil podaljšán obrok za dovršitev železnice iz Tabora v Pizek, pričela se je razprava o pogodbi z avstrijskim Lloydom, ki bode malo dlje trajala, katero pa hoče predsednik vendar danes dovršiti. Pri glavni razpravi so vpisani kot protigovornik Hallwich, kot zagovorniki pa Stalitz, Hevera in Burgstaller. Jutri menda ne bo nobene seje, drugi teden pa se prične razprava o špiritnem davku.

Prvi občni zbor „Kat. tiskovnega društva“.

V Ljubljani, dne 24. maja.

(Dalje.)

V 6. odborovi seji dné 23. septembra — navzočih bilo je 12 odbornikov — bil je predsednikom izvoljen gosp. profesor Zupančič.

Da bi izplačali po pismeni pogodbi dogovorjenih 7 tisučev brž ko brž, in ker je bilo še mnogo drugih potrebščin pri bukvarni in tiskarni, naredi društvo 9000 dolgá.

LISTEK.

Optimizem v pesimizmu.

„Sem dolgo upal in se bal“ — „Slovo sem upu, strahu dal.“ Te klasične besede našega „neumornega“ pesnika (kakor ga je označil jako odlični gospod pred mnogobrojnim občinstvom slovenskim in češkim povodom slavnostnega izleta v gorenjsko „podobo raja“), prihajale so mi v ravnokar minolih dneh pogostokrat na misel.

Naša ožja in širja domovina se mora sedaj nadejati lepše bodočnosti.

Še enkrat niso minoli kvatri, odkar sem izrazil tú v pritličji svojo bojazen gledé kranjske gimnazije. Radostno pripoznam in h krati obžalujem danes, da sem v tej zadevi zapisal nekatere stavke preveč v pesimističnem smislu.

Da definitivno zapade nižja gimnazija v Kranji, bali smo se in tresli! Uprav te dni pa sem čital v domačem listu, da je naučni minister o svojem času govoril celó o tem, da bi se ustanovili novi gimnaziji, in sicer, kaj pravite, kje? Hitro na dan: V Bohinji in Krakovem!

Gospóda moja! Smete mi verjeti, da je bila tako tiskana vest za-me strela z jasnega neba. Poprej se je toliko pisalo, razpravljalo, sklepaló, pretilo in — ne vem kako bi že rekel — bombardovalo: sedaj pa kar na vrat na nos izvé človek, da utegnejo celó Bohinjeci in Krakoveci dobiti novi gimnaziji.

Nekateri poslanci so šli naučnega ministra popraševati, ali še kaj misli, da bi se ustanovile nove gimnazije? Tega seveda naj pa nikar nikdo ne meni, da je bil med onimi poslanci n. pr. plemeniti poslanec zgorenje strani dežele kranjske; saj se njegovo imé sploh ne čita z lepa med delujočimi poslanci v državnem zboru. Sicer pa so bili v oni deputaciji le poslanci — poljski!

Ko bi moja malenkost imela v teh zadevah kaj govoriti, predlagal bi gimnazije tudi še marsikje drugod. Prav kmalu bi se morala ustanoviti n. pr. v Slovenjem Gradci, in sicer za ženske. (Jaz sem namreč ves vnet za žensko emancipacijo.) Potem bi človek vsaj ne dobival slovenskih listov pod čisto nemškim naslovom in hrvaškim opravičevanjem. Tudi tacih-le stavkov bi človek več ne dobival pred strmeče oči, kakor n. pr.: „Memento homo, ut pulvis eris et pulverem reverteris“, kar se pravi:

„Spomni se, o človek, da si prah bil in se v prah povrneš.“

No, pa sem zopet zašel v pesimizem! Saj bi se moral vendar malo bolj pomuditi pri optimizmu. Kaj je pa tudi sile zlasti nam, kar nas ni tobakarjev! Ko bi bil jaz strasten tobakar, ki ves gorí za cigarete, cigarete pa zanj, kakor n. pr. poslanec grof Wurmbrand, potem bi že bolj kazalo jadikovati in v elegičnem slogu javkati tú pod črto.

Jako zanimivo je, da tako-le izvemo, za kakšno boleznijo boleha ta ali oni poslanec. Zato se pa noben poslanec ne potegne, da bi se štirikeberski „pajkeljci“ nekoliko zredili, kar bi kolikor toliko pomagalo tudi priprostemu ljudstvu, katero želi kaditi samo domač tobak, ne pa tudi inozemski papir in inozemske tobačne smeti.

Še mnogo boljše bi pa bilo, ko bi se našim zastopnikom posrečilo borzni davek prav visoko priviti. Od židov tlačeno ljudstvo bi jim stiskalo roke še bolj zadovoljno in še krepkeje, kot se je to zgodilo zadnje dni na Francoskem pri Boulangerji, kateremu so menda kar roke zatele in se ožulile, ker jih je moral v eno mer podajati.

Sklenem, da se še jaz ne ožulim nad današnjim listkom.

Tine Balant.

5. oktobra izplačali smo znesek za bukvarno; 15. novembra dali na račun tiskarne 4000 gl., in 10. decembra še ostanek s pogojenimi obrestmi vred. S tem je odbor vsled sklenjene pogodbe izplačal g. Jeriču ves dolg ter od njega prejel pobotnice, iz katerih je razvidno, da je „Katoliško tiskovno društvo“ njemu nasproti storilo svojo dolžnost.

Društveni namen izvrševati pričel je odbor s tem, da je v svoji 7. seji dne 19. oktobra sklenil na podlagi § 2. društvenih pravil, „Slovenca“, dokler bo v pravem duhu vredovan, tako podpirati, da se bo v društveni tiskarni tiskal za tako nizko ceno, da se ž ujo poravná samo časniški kolek ter plačajo stavei.

V naslednjih treh odborovih sejah: v 8., dne 14. novembra 1887, 9., dne 18. januarija 1888, ter 10., dne 16. aprila, obravnavale so se tekoče notranje društvene zadeve. Pri zadnji določil se je tudi spored današnjemu občenemu zboru.

To so glavni dogodki in dejanja „Katoliškega tiskovnega društva“ od njegovega početka pa do 20. t. m.

Udov ima društvo do danes 222, namreč 21 dobrotnikov, 64 ustanovnikov in 137 letnikov. Žal, še majhno število! A odbor trdno upa, da se oglasi še veliko novih udov, vzlasti mnogo dobrotnikov in ustanovnikov!

Dolžnost mi je, da slavnemu zboru nekoliko posebej povem, kako je s tiskarno našo in z društveno bukvarno.

Tiskarna ima za sedauje število stavcev dela vedno dovolj. Ljudij imamo v tiskarni nastavljenih 12. Tiska se ondi redoma: „Slovenec“, „Duhovni Pastir“, Kržičev „Angelček“, od novega leta dalje tudi „Laibacher Diocesblatt“, dr. Lampetov „Dom in Svet“ ter seveda vse potrebščine naše bukvarne.

Knezoškofijski ordinarijat, nekateri zastopniki zavarovalnih bank, „Katoliška družba“, „Vincencijevo društvo“, nekateri farni uradi, nekatere trgovinske hiše, nekaj zasebnikov pri nas naroča vse ali skoraj vse, kar potrebujejo tiskovin.

Vsled toliko raznovrstnih naročil sprevidel je odbor, da treba tiskarno takoj nekoliko povečati. Zato je od c. kr. ministerstva financ vzel s 1. majem t. l. v najem k doseďanjim prostorom v erarični hiši na Valvazorjevem trgu št. 5 še podstrešje nad njimi. — Ker smo z jednim samim strojem v vedni nevarnosti, da nam za kak dan tiskarsko delo zastane, če se stroj pohabi, naročili smo še drug stroj. Ob jednem pa bodemo doseďanje prostore drugače vredili. Naročili smo tudi novih črk in raznih okraskov, da bodemo mogli ustrezati vsem raznim zahtevam.

Bukvarna naša, pri kateri posluje pet ljudi, je na dobrem glasu. V kupčijski zvezi je s pre mnogimi knjigarji v Avstriji in zvonaj Avstrije. Njena trgovina imenovati se sme prav živahna. Skoraj vsa slovenska duhovščina prejema pri njej svoje književne potrebščine. „Duhovni Pastir“, ki izhaja v zalogi „Katoliške bukvarne“, ima naročnikov tudi mej brati Hrvati. Postreže bukvarna slehernemu rada in urno, kvarljivih tiskovin pa nikomur in nikoli ne naroča.

Iz teh podatkov sprevidite, čestiti družbeniki, da se more stanje obeh naprav tiskovnega društva

splošno prav ugodno imenovati. Tiskarna in bukvarna ste že sedaj toliko utrjeni, da se bodete — tako upamo — čezdalje lepše razvijali.

Da se je naše društvo že v teh mesecih toliko učvrstilo, zahvaliti se moramo za Bogom najprej premilostnemu gosp. knezoškofu, ki so nam bili od prvega začetka pa vseskozi prav velikodušno na pomoč. — Nadalje odbor hvalo izreka vsem društvenikom, in vzlasti še dobrotnikom našim. Gorka zahvala slednjič še vsem, ki so nas dosedaj kakor si boji blagovoljno podpirali. Prosimo pa tudi, da prečastni gospodje vsi, vsak po svoje in v svojem krogu, še nadalje podpirate odbor, da se društvo in njega naprave, tiskarna in bukvarna, bolj in bolj učvrsté, rastó in sad rodé: milemu narodu slovenskemu na časno in večno srečo!

Po prečitanem poročilu tajnikovem se oglasi č. g. mestni kapelan Andr. Karlin ter želí izvedeti, v kaki razmeri da je „Slovenec“ s „Kat. tiskovnim društvom“, in čegav da je list. Odgovori mu predsednik: „Žalostna resnica je, da se krščansko-konservativnim listom nikjer ne godi prav dobro. Rožice ne cvetó nobenemu. Da torej edini slovenski čvrsto kerščanski dnevnik ne pride v kako veliko nevarnost, mu je odbor sklenil podporo, in s tem tudi zadostnega vpliva si pridobil pri listu. A popolnoma v svojo roko „Slovenca“ tiskovno društvo po svojih sedanjih pravilih ni moglo vzeti“. „Čegav je — vprašate?“ „Slovenec“ je lastnina vse duhovščine slovenske, ali recimo kranjske. L. 1873 so ga v Ljubljani ustanovili odlični gospodje duhovniki iz raznih krajev dežele naše, spoznavši potrebo tacega lista. Ti ustanovitelji ter veliki dobrotniki novemu listu so vso skrb za „Slovenca“ izročili takratnemu stolnemu vikarju č. g. Klunu, za njim se je lepo število let za list prav goreče trudil č. g. župnik Jerič, in sedaj, kakor je sploh znano in tudi gosposki naznanjeno, oskrbuje „Slovenca“ v imenu ustanoviteljev č. g. stolni vikar M. Kolar z glavnim vrednikom č. g. Žitnikom vred. V vseh administrativnih in vredniških zadevah se je torej obračati le do tela dveh gospodov“.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. maja.

Notranje dežele.

„Köln. Ztg.“ se piše iz Rima: Kakor se je nameravalo že dlje časa, obiskal bo *avstrijski cesar* italijanskega kralja Humberta že v kratkem; skoraj gotovo se bo to zgodilo povodom italijanskih vojaških vaj pri Bologni, kojih se bo vdeležil kralj. Avstrijski cesar bo šel z oddelkom mornarice v Jakin in od tod v Bologno. — „N. Fr. Pr.“ pa zatrjuje, da dunajskim krogom ni o tem ničesa znanega.

Pravda zoper *generala Dodo* se je vsled višjega ukaza zadušila. Reklo pa se mu je, naj se preseli v Gradec. — Danes se vrši v Karansebesu nova volitev. Prodrli bo skoraj gotovo odvetnik Marciuga, ki se je tudi izjavil, da ne bo šel v ogerski državni zbor.

Avstrijski mornarični oddelek je pred večerajšnjim odplul iz Barcelone.

njih stanujejo narodni ljudje. Tržani so postregli popotnikom z vsem potrebnim: z izvožčki, dobro jedjo in pijačo po najvišji, srednji in najnižji ceni. Gostov je bilo po ulicah in gostilnah vse polno; zastopani so bili vsi stanovi; tudi kolesarji niso z ostali, ki pa so za svoje dvokolnice imeli pri vlaku poseben voz z jako verjetnim izgovorom, da so se jim potrla pesta pri kolesih.

Ujel sem na uho glas, da že zdavna ni bilo toliko tujcev v Postojino, kakor letos. Ako pravim tujcev, ne mislim samo tujih narodnosti, akoravno je bil od mojih sopotovalcev eden Madjar, drugi Hrvat, ki sta se gledala kakor pes in mačka, tretji Lah, četrti Nемеc, in da predstavim i sam sebe, peti iz doline rajt in reščet ali vsaj blizu od tam. Z Dunaja, Trsta, Gorice in Reke privlekli so vlaki mnogo tujcev, toda ogromna večina jamskih obiskovalcev je bila slovenska, ker sem slišal največ domačih prijetnih glasov. Zato Vam kar naravnost povem, to je že moja stara in grda navada, da me ni kar nič veselila, bolje rečeno, da me je jezila klasična nemščina bosopetih otrok, ki so ob cesti prodajali jamske kamenčke, šmarnične šopke in enako suho robo: „Kaufen kruotenštajne, friše boser, kaufen šmarn“ itd. Videl sem nekaj le nemških na-

Vnanje države.

Iz zanesljivega vira se zatrjuje, da je potoval *srbski kralj* na Dunaj, da bi pregovoril kraljico Natalijo, naj privoli v ločitev zakona. Kraljica ni hotela o tem ničesa slišati. Po pravilih pravoslavne cerkve morata biti oba zakonska zadovoljna z ločitvijo.

Bolgarski vladi nasprotni list „Narodna Prava“ razpravlja potovanje Koburžanovo v daljšem članku: Ako je hotel princ spoznati deželo in narod, dosegel je le na polovico svoj namen. Princ je videl le prijazne obraze, kajti Stambulov je skrbel za to, da niso prišli v prinčevu bližino ljudje, ki so se hoteli pritožiti o nasilstvu, prevelicah davkih itd. Ob enem objavlja „Narodna Prava“ dopis iz Leskoveca, majhnega mesteca pri Tirnovi, da so tam mošnji prebivalci metali jabolka v voz, v kojem je sedel princ Ferdinand; zaradi tega so več ljudi zaprli.

Nemški finančni krogi sklepajo iz okoliščine, ker „Reichsanzeiger“ ni objavil do sedaj še nobene naredbe zoper Rusijo, da se gré tukaj le za pretnje brez dejanjske podlage. Ruske vrednosti so na borzi poskočile, vendar pa ostane položaj neprijazen ter se s pazljivostjo gleda na gibanje ruskih armad.

Skoraj vsi *francoski* listi pišejo o jstro o nemški naredbi gledé bivanja francoskih podložnikov v Alzacij-Loreni ter hočejo vedeti vzroke temu postopanju. Vzlic temu pa zatrjujejo, da se Francija ne bo dala zaradi tega razburiti. „Liberté“ pravi celó: Nemčija s tem bolj škoduje sebi nego Franciji, ker živi v Nemčiji komaj 9000 Francozov, v Franciji pa 85.000 Nemcev. Sedaj, ko je naredba postala pravomočna, izuenadeni bodo vendar nekoliko Francozje.

„Riforma“ potrjuje, da namerava *italijanska* vlada prisiliti zbornico, naj „en bloc“ potrdi zloglasni kazenski zakonik še pred poletnimi počitnicami. Crispi se hoče izogniti dotični razpravi, a to mu ne bo pomagalo. Narod italijanski, da, celi katoliški svet bo toliko odločneje protestoval zoper takov napad na cerkev.

Pri volitvi *angleškega* poslanca za spodnjo zbornico v Southamptonu je zmagal gladstonovec Evans s 5151 glasovi proti konservativcu Gnestu, ki je dobil 4266 glasov.

Turška vlada je zapovedala vsem turškim listom carjigraskim, naj zagovarjajo zvezo z Anglijo zaradi zopetnih obravnáv o egiptskem vprašanji. Poluuradni „Tarik“ našteva vse koristi, koje bi imela Anglija iz te zveze. Postavi naj se odločno na stran Turčije, inače bo slednja primorana, da se vrže v rusko naročje.

Dunski kraljevski dvor ne vé ničesa o obisku ruskega carja. Dotična vest je izmišljena.

Grška kraljica je pred večerajšnjim zapustila Krf ter odpotovala čez Carjigrad v Odeso. — Turčija se je izjavila, da nima ničesa zoper to, ako se konzul Panurias povrne za toliko časa v Monastir, da bo pregledala dotične listine.

Izvirni dopisi.

Iz *trnovsko-bistriškega* okraja, 23. maja. V št. 109. slovenskega dnevnika od 9. t. m. nekdo od tū poroča prav obširno o poboji, ki se je zgodil v noči med 30. aprilom in 1. majem v vasi Zarečji tukajšnje fare. Stvar ni povsem taka, kakor jo je dopisnik opisaval, marveč je vse pretiraval. Namen

(Dalje v prilogi.)

Izlet v Postojino.

Krasno lepo vreme privabilo je binkoštni ponedeljek mnogo ljudstva od blizu in daleč v podzemski čarobne prostore sloveče postojinske jame. Tudi mi Ljubljancanje ljubimo božjo naravo in srčemo radi sveži zrak, zato se nas je mnogo vdeležilo s posebnim vlakom tega binkoštnega izleta. Kratkčasna bila nam je vožnja; za to so skrbeli moji nemirni tovariši in vojaška godba, ki je igrala na posamnih postajah. Mimogredé povem le še to, da je moj prijatelj na neki postaji hotel splahnuti si v grlu železnega konja sajasto sapo ter po bližnjici do Gambrinovega hrama skočiti čez plot. No, nesreče koraki so dolgi, kakor i mojega prijatelja, ki je za peté obvisel na plotu, po naravnih postavah telesne privlačnosti poljubljal zemljo, grizel travo in klical na pomoč, kakor ptica v precepu, dokler ga ni smrtne nevarnosti rešila usmiljena roka sopotovalčeva. Daljna vožnja je bila brez večje nezgode.

V Postojino došle pozdravljali sta nas visoko s hriba nad trgom, kjer gnezdiyo sove in kavke, dve veliki zastavi, cesarska in narodna; tudi v trgu so kazale nekatere z zastavami okrašene hiše, da v

pisov, sevé, tujcem moramo pokazati, da znamo i nemški in smo probujeni.

Ob 3. uri popoludne obvel nas je podzemski hladni zrak, ki nas je hladil malone tri ure. Slišal sem mnogo in tudi nekaj malega čital o postojinski jami, a priznati moram, da nisem nikoli toliko pričakoval.

Ti velikanski prostori, to čudovito stvarstvo, nepopisna narava, čarobna razsvetljava, megleni tajinstveni polumrak v postranskih kotih: vse to očara človeka, da se mu nehoté vriva misel, da je zašel v uklete gradove podzemeljske, o katerih nam pripovedujejo narodne pravljice. Moj spremljevalec na desni bil je zamišljen, tiho je sopal, a tu i tam izvil se mu je globoko iz prs dolg vzdih: Oh, to je krasno! Takoj se oglasi moj levi tovariš in zapoje: Lepa naša domovina! — Vse to treba je le videti, opisati se ne dá. In ko bi tudi jaz, dragi čitatelj, mogel podati ti vsaj skromno podobo raznoličnih, kakor biseri lesketajočih se stalaktitov in stalagmitov, ko bi ti mogel vsaj primerno izraziti svoje čute, ko sem občudoval podzemeljski svet in čudo Stvarnikovo okolu sebe, ne hotel bi in ne smel. Kupi si raje pred vhodom v jamo opis postojinske jame, ki ga je po raznih virih spisal J. B.,

mojih vrstic nikakor ni, da bi hotel umor na kak način zagovarjati; dovelj žalostno zares za vas, da se je v nji izvršil ta grozni čin, hočem le svetu pokazati, da je bilo v onem dopisu mnogo neresničnega. Naj ob kratkem omenim oni dogodek.

Ubiti Anton Družina, okoli 30 let star mladenič, iz vasi Prelože podgrajskega sodnijskega okraja doma, vračal se je dne 30. aprila z bistriškega somnja domu z drugimi svojimi sosesčani. Pot jih je peljala skozi Zarečeje; mimogredé stopili so v krčmo, kjer so se nekaj zbesedili, konec tega je bilo par zausnic, ki so jih založili zgoraj imenovanemu mladeniču zaradi njegove prevroče krvi. Potem so odšli, pustivši ranjcega še v Zarečji. Ta ostane tam v pozno noč, pričaka žalostno in nesrečno smrt. Zjutraj dobí ga neki Zarečar ubitega za nekim plotom. Naznani se brzo sodišču. Pride tje komisijon, reč preiskuje, poprašuje po zločincih, a zaman vse popraševanje, nihče se ne spozna krivim. Prvo je, da potisnejo v zapor one štiri, ki so z ubitim mladeničem po dnevu skupaj pili in se nekoliko prepirali med seboj; mislili so, to so gotovo njegovi ubijalci. Preiskava je pa pokazala, da so nedolžni, bili so rešeni iz sitne situacije — zapora. Druga dva zapró, in kakor se čuje, sta ta dva ubijalca. Eden je našinec iz Zarečja, drugi pa tujec iz vasi Zajevše, podgrajskega sodnijskega okraja. Kaj je dalo povod temu groznemu činu in kateri izmed njih je zadal mu smrtni udarec, ostalo je do zdaj še zagonetka.

Dopisnik slovenskega dnevnika pa vse hudo delstvo zvrča na tukajšnje vas Zarečeje, ne omeni ničesa v onem dopisu, da je med krivima tudi mladenič iz sosedne tržaške fare. Uboj se je zares izvršil na domačih tleh; ubijalec je pa lahko tujec, zaprti domačinec se je udeležil le uboja, kar bode preiskava na dan spravila. Dopisovalec torej neopravičeno razupiva tukajšnje ljudstvo kot popolnoma podivjano in poživinjeno na sramoto celi tari; temu moramo naravnost oporekati ter reči: to ni res. Čeravno se je ta zločin dogodil, ki se že sam obsoja, pa ga tudi cela vas obsoja, vendar rečem, da ljudstvo je še dovelj mirno in pohlevno. V svedočno nam je statistika redkih pobojev na Notranjskem. Da se pa dobí med dobrim zrnem kaka smet, med pošteni kaka ničvredna sodrga, kedo bi tajil? Čemu torej tako maščevanje klicati nad vas, ali niso v nji tudi pošteni in verni možje, kojim vsa čast? Ako bi bili tako surovi divjaki, kot jih dopisnik očrnjuje, ne bili bi pred nekaj leti svoje podružne cerkve prenovili, ne bil bi letos tamošnji občinski predstojnik ob shodu prepovedal plesa, v čemur bi mu morali tudi drugi občinski predstojniki slediti, kajti to je prava dušna in telesna kuga, ki morí mladini duha in srce.

Ta predstojnik občinski pa, ob jednem tudi gostilničar, je tolikanj vesten, da nobenemu pijancu ne dovoli vina, vedoč, da mu bode bolj na kvar, nego na korist, kar se je ravno v tem slučaju pripetilo, toda dopisnik trdi, da ga je gostilničar s silo iz hiše zapodil.

Nevedno ni tako ljudstvo, kakor pisec modruje, da omike zastonj iščeš v vasi, kjer je le ena oseba

tiskal Šeber, nemški prevod pa Schaeber! Moj tovariš bi takoj rekel, ko bi to zvedel: „Ne bodi šalobarda!“

Konečno ne smem prezreti odbora za olepšavo jame, ki je res že mnogo storil. O tem priča čarobna razsvetljava, varna, gladka in ograjena pota po jami, godba, celó železnica po jami, in kar ne smem zamolčati, znižana cena vožnje. Želel si je moj desni spremljevalec le več napisov v jami, ker navzlic izborni razsvetlavi oko lahko prezre marsikatero krasoto. —

Ker sem doslej vse hvalil in občudoval, pristaviti moram tudi ponižno grajo. „Naravnost“ prvem, da mi ni všeč, ker jamski odbor nikakega naznanila ne pošlje v domače liste gledé obiska jame. Pričakoval sem vedno, kdaj prinese ta ali oni slovenski list „notico“ o izletu v postojnsko jamo, in sicer koliko stane vožnja, kedaj odide vlak iz Ljubljane, kdaj se vrne, ker lahko je mogoče, da se pride prerano ali prepozno na kolodvor, in oboje je neprijetno. Ko bi bila ta čudapolna jama tam kje v Nemčiji, koliko reklame bi bilo po listih in lističih. Na zdar! Tihomil.

zapisana v „družbo sv. Mohora“. Rečem pa dopisniku, drugi pot naj poprej se bolj natanko pouči o tej stvari, predno pomoči peró v črnilo, kajti zapisanih je bilo pet oseb iz one vasi v družbo, letos se je pa število podvojilo, kakor je v obče število družnikov v celi fari naraslo, kar bode razvidno iz prihodnjega koledarja.

Po mnenji dopisovalčevem je krivo tej podivjanosti (!) ljudstva neizmerno pitje žganih pijač, ki se v tej vasi kuhajo. Tudi to ni istina. Vsa čast kmetovalcem, ko so v sedanjem času izprevideli, koliko koristi donaša njim sadno drevje. Začeli so se marljivo s sadjerejo pečati, pusti Kras kultivirajo s plodonosnim drevjem ter tako po eni strani ljuti kraški burji pot zapirajo, po drugi si pa žepe polnijo z lepimi novci, ki jih dobé od sadja. Ravno preteklo leto so Zarečani mnogo češpelj in sliv izvozili v Gorico in s tem so se mnogi postavili na trdne noge.

V vasi tudi dva posestnika napravljata „potašelj“, ki daje lep dobiček, a s pepelnatimi ostanki se pa gnoje njive, da zaresko polje v rodovitnosti nadkriljuje vse druge. K imovitosti vasi gotovo ni pripomogla podivjanost, temveč pridnost in razumnost ljudstva. „Šnopsa“ se potemtakem ne izdeluje toliko, kakor dopisnik kriči, in tudi ne popije, kajti kjer se ta brozga pije, tam tudi generacija nazaduje, duševno in telesno hira in peša. Te móre, ki drugje ljudi tlači, tukaj ni. V svedočno nam je letošnji vojaški nabor, pri kojem se je naborna komisija pohvalno izrekla o tukajšnjih mladeničih; bilo jih je tudi 54 uvrščenih med vojake, ne kakih medlih šuopsarjev, pač pa krepkih in zdravih mladeničev. Tudi ne smem zamolčati, da dopisnik trdi, da še šestletni otroci so sledili temu žalostnemu prizoru, ter pravi, da korupcija pri otrocih izvira od tod, ker se ne skrbi za njih obraženost in plemenitost srca in duha. S tem hoče dopisnik cerkvi in šoli podtikati nekaj sovražen namen, da bi zanemarjali svoje dolžnosti gledé otrok. Toda rečem, da tu sta že dva faktorja, s katerima se mora računati. Od naše strani se vse stori, da se oplemeni otroško srce. Čudežev seveda ne moremo delati, pri mnogih je ves trud večkrat brezvpešen; dopisniku rečem, da plemenitost in obraženost se ne daste vliči v srce po lijaku. Svetujem pa dopisniku, da drugo pot naj vzame si svetilko, da bode pri njenem svitu poročal stvarno, ne pa s pretiranjem in zavijanjem polnil časniških predalov. Sapienti sat!

Dnevne novice.

(V proslavo štiridesetletnega vladanja presvetlega cesarja) omislili ste si šola v Šmartinem pri Kamniku in v Zg. Tuhinji vsaka lepo šolsko zastavo, ki se bode jutri in sicer dopoldne v Šmartinem, popoldne v Zg. Tuhinji s primerno slovesnostjo blagoslovili. V Zg. Tuhinji sodeluje pri slovesnosti pevsko društvo „Lira“ iz Kamnika. Na posebnem traku je označen povod slovesnosti. Taka proslava je jako primerna za ljudske šole.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo dne 23. t. m. svojo XVIII. sejo. — Navzočni: Prvomestnik Tomo Zupan. Odborniki: Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, Iv. Hribar, Matej Močnik, Luka Svetec, dr. J. Vošnjak, Josip Žičkar, Anton Žlogar. — Blagajnik znanuje finančno stanje društveno dokaj ugodno. Večina podružnic je že poslala svoje polletne doneske, od drugih se pričakuje, da to storé vsaj pred veliko skupščino zbog sklepanja glavnih računov. Vsled opozorila nekega načelnštva bode blagajništvo društvenih novcev razmerno nalagalo i pri slovenskih posojilnicah koroških. — Tajnik, prečitavši zapisnik zadnje seje, opozarja na točke dnevnega reda ter poleg tega naznanja tekoče zadeve. Sklepi prejšnje seje so bili izvršeni upravnim potom. Vodstveni peticiji za versko-narodno šolo pridružilo se je več kot polovico podružnic, od nekaterih se je poslala prošnja naravnost na Dunaj. Sicer je pa po najvejših poročilih za to še časa. Vinski dar podružnice na Goriškem je bil hvaležno sprejet; svoje-dobno jej blagajništvo pošlje natančen izkaz. — Od zadnje seje je bilo par novih podružnic osnovanih, ki pa še niso definitivno uravnane. — Odbornik Žičkar poroča o dveh prošnjah za podporo. Jedni

je vodstvo ustreglo, gledé druge je treba še nekaj poizvedeb. — Odbornik dr. Bleiweis poroča o prošnji v S. J., katere zadeva se v daljno poizvedbo prepusti ondotni podružnici, ki naj gledé posojila izreče svoje mnenje. — Tajnik poroča o ponujanih spisih za mladino; vodstvo sklene poskusiti z izdajo; ako ne bo zgube, bo družba z veseljem izdajala knjižnico za slovensko mladino. Pričnè jo s slavnostnim spisom za štiridesetletnico Nj. Veličanstva cesarja Fran Josipa I. — Zadeve društvenih otroških vrtov in dotičnih učitelje so bile rešene v smislu prejšnjih sklepov in ondotnih podružničnih načelnštev. — Prošnji za nabiralne pušice se bo v kratkem ustreglo. — Dr. Vošnjak poroča o prošnji za podaritev knjig šolski občini ob jezikovni meji. Uslišano. — Podpredsednik L. Svetec naznanja, da je slavni rodoljub češki i slovenski, Jan Lego, v imenu „Češko-slovenskega spolka“ poslal i naši družbi v dar svoto 20 gl., za kar se izreka iskrena zahvala. — Gledé kraja prihodnje velike skupščine je bil razgovor, a sklep odložen na prihodnjo sejo. Istotako razgovor in sklep o predlogu odbornika J. Hribarja.

(Kranjsko tehniško društvo) priredi jutri izlet v Račno, da si ogleda tamošnjo podzemeljsko jamo. Odhod ob 7. uri zjutraj od hotela pri „Slonu“. Gosti dobro došli!

(Umrl) je v Kamnigoricí vrli narodnjak in znani dobrotnik g. Šimen Kapus dne 19. t. m. N. v m. p.!

(Krasno cerkveno zastavo) za bratovščino „Naše ljube Gospé“, podružnico za slovenske dežele s sedežem v tukajšnji stolnici, izdelala je gospá A. Hofbauerjeva, pri koji se ta redka cerkvena umetnina te dni lahko ogleda. Prihodnjo sredo ob 3/4.5. uro zjutraj se bo ta zastava blagoslovila v tukajšnji stolnici, kjer se bo kot lastna bratovščine tudi shranila. Blago je od čiste svile, okrašeno z zvezdicami. Podobi na banderu N. lj. Gospé in sv. Jožefa z Detetom sta vezeni. Na spodnjem delu so pomenljivi emblemi: Skrivnostna roža, lilijska oljka, vmes Hiša zlata, Skrinja zaveze, Stolp kralja Davida, Zgodnja danica. Delo je ponos nad 36.000 broječih društvenikov in krasota stolni cerkvi.

(Dvorni umetniški zalagatelj v Pragi), g. N. Lehmann, razstavil bo prihodnji teden v Ljubljani krasno veliko sliko „Kristus na križi“, delo slavnega češkega slikarja Gabrijele Maxa. Slika je bila razstavljena že v mnogih večjih avstrijskih mestih in je povsod vzbujala občudovanje. Dan in razstavišče naznanimo o priliki.

(V hiralnici sv. Jožefa) so kapelo lepo predelali in prenovili. Iz Pariza so naročili umetno izdelane kipe Matere Božje, sv. Jožefa in sv. Vincencija Pavlanskega, katere je č. g. sup. Böhm te dni blagoslovil.

(Potovalni listki na Trsat) dobivali se bodo, kakor se nam poroča, le do 4. junija v naznanjenih prodajalnicah. Na poznejša oglašila se ne bo oziralo. Č. gg. duhovniki, ki se hočejo vdeležiti potovanja, naznanijo naj do 4. junija preč. gospodu kanoniku A. Urbasu ali pa magistratnemu uradniku g. A. Erzinu, da se jim pravočasno preskrbé stanovanja.

(„Krščanski detoljub.“) List za krščansko vzgojo in rešitev mladine — izšel je v 2. številki s prilogo „Mala zakladnica“ vred. „Detoljub“ je namenjen vsem prijateljem nežne mladine ter prinaša prav zanimivih člankov o krščanski vzgoji. Priloge pa so namenjene, da jih beró ter rabijo otroci sami. Obojno je vredno, da se zeló razširi med ljudstvom. Vrednik listu, ki stane 40 kr. na leto, je g. Anton Kržič, ki sprejema tudi naročnino. Priloge so tudi posebej naprodaj v „Katol. bukvarni“.

(Zasulo je) dne 19. t. m. Ano Škrjanec, 18letno dekle, iz Ježoveca na Štajerskem, v jami, kamor je šla po pesek. Vdrlo se je namreč toliko zemlje na-njo, da se je ubožica pod njo zadušila, in jo je mati, ki je za njo tjekaj prišla, že mrtvo našla.

(Tatvina.) Gospodarju Antonu Mustarju s Kuželovca občine ambriske na Dolenjskem bil je v dne 23. t. m. ukraden rujav konj iz hleva. Ukradli so ga, kakor se sumi, eganje in odpeljali proti Kostanjevic, kjer je bil ondi drugi dan somenj. Konj je star okoli osem let; z njim je zginilo tudi nekaj ženske obleke.

(Ptíč se je sam vjel!) Sporočili smo pred nekim časom o tatvini v šentpeterskem faróvi pri Mariboru. Sumljiv tatvine je bil Anton Mihelič,

zaradi česar so ga tudi zaprli. Ker je znal dobro tajiti, mu niso mogli do živga in so ga morali izpustiti. Nato je šel Mihelič in pisal nekemu v Ptuj, naj mu on potrdi, da si je Mihelič pri njem z delom več sto goldinarjev zaslužil in da je bil tudi tisti dan pri njem v delu, ko so v omenjenem farovži pokradli. Pismo je prišlo c. kr. sodišču v roke, katero je vsled tega tudi Miheliča zaprlo.

(Tatje) vlomili so ponoči dne 23. t. m. v notarski urad g. dr. Radaja v Mariboru ter so odnesli iz miznice 200 gold. denarja v gotovini, kolkov in pisemskih znamk pa za 30 gl. Zlezli so v urad s ceste skozi okno, kjer so šipe vtrli, železne križe pa zlomili.

Raznoterosti.

— Zavarovalna družba za življenje „The Gresham“ v Londonu. Izšlo je letno poročilo o dne 30. junija 1887 sklenjenem 39. poslovalnem letu te zavarovalne družbe za življenje, kakoršno se je naznanilo delničarjem pri rednem običnem zboru dne 29. novembra 1887. Iz njega posnamemo nastopne glavne podatke. Vspeh minolega leta je bil jako ugoden. Vložilo se je pri družbi 6124 zavarovalnih ponudb o frankov 58,038.225.00 ter se je izmed teh sprejelo 5448 za frankov 48,901.100.00 ter napravilo za nje primerno število polic. Dohodki premij odračunši znesek, ki se je izdal za protizavarovanja, iznašali so frankov 14,779.357.61, v kojih so obsežene premije prvega zavarovalnega leta z zneskom fr. 1,735.753.44. Bilanca obrestnega računa iznašala je frankov 3,899.035.52 ter je zvišala letni dohodek družbe, ako se vračuni dohodek premij, na frankov 18,678.393.13. Tirjatev iz zavarovalnih polic za življenje je tekom leta nakazala družba v izplačanje v znesku frankov 7,038.706.46. Tirjatve iz delščinskih in mešanih zavarovalnih pogodb itd., kojih zapadni rok je pretekel, iznašale so frankov 2,597.392.29. Za odkup polic izdalo se je frankov 1,092.257.71. Zavarovalni in rentni zakladi so se povišali za fr. 3,350.230.10. Skupna aktiva so iznašala koncem poslovnega leta frankov 97,872.236.56.

Glavnica je bila naložena: fr. 207.523.95 v varnostnih papirjih angleške vlade, fr. 1,220.697.62 v varnostnih papirjih indijske in naselbinskih vlad, fr. 15,049.988.54 v varnostnih papirjih družih držav, fr. 2,609.700.73 v železniških delnicah, prioritetah, ter je jamčila za fr. 38,837.238.64 v železniških in družih obveznicah, fr. 16,008.956.87 v hišnih lastninah, mej temi bihi družbe na Dunaji in v Budimpešti, fr. 9,023.158.03 v zemljiško-vknjiženih dolgovih, in v raznih varstvenih papirjih fr. 14,914.971.88.

Telegrami.

Dunaj, 25. maja. Več listov poroča iz Aten: Blizo pristanišča Pireja napadli so grški ribiči, ki so bili v večini, italijanske ribiče. V boji je bilo 30 oseb ranjenih in vse orodje italijanskih ribičev uničeno. Grki trdijo, da imajo edini pravico ribarstva.

Berolin, 25. maja. Cesar je imel povoljno noč, vendar pa še čuti po včerajšnji razburjenosti*) trudnega ter je zapustil po nasvetu zdravnikov še-le opoludne posteljo. Odslej se bo objavljalo po eno izvestje na teden; prihodnje izšlo bo v ponedeljek.

*) V charlottenburškem vrtu je neznan zločinec ustrelil necega vrtnega nadzornika.

Prošnja.

Znano je, da smo dne 5. t. m. izročili materi zemlji dragega in nepozabnega nam tovariša gosp. Martina Kreka, učitelja v Smledniku.

Domača čast. gg. duhovnika in gg. učitelji, koji so s- bili pogreba udeležili, sklenili so takoj, skrbeti za to, da se blagemu ranjemu postavi dostojen spomenik.

Obračamo se torej na vse gg. tovariše in prijatelje njegove s prošnjo, da bi z blagovoljnimi doneski pripomogli uresničiti lepo misel.

Darove za spomenik sprejemata iz prijaznosti čast. g. župnik v Smledniku in gosp. Jos. Traven, učitelj v Naklu.

Gg. učitelji iz kranjskega okraja naj blagovolijo svoje doneske pri bodoči okrajni konferenciji izročiti.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		trakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	737.8	14.4	sl. vzh.	jasno		
25. 2. u. pop.	734.7	21.2	sl. "	"	0.00	
9. u. zveč.	733.5	15.2	sl. szap.	"		

Jasno. Srednja temperatura 16.9° za 1.1° nad normalom.

Umrli so:

23. maja. Marija Obreza, posestnica, 77 let, Turjaški trg št. 8, vodenica.

24. maja. Kristijan Zupan, pasarski pomočnik, 18 let, Florijanske ulice št. 15, jetika. — Vladimir Požar, gimnazijskega učitelja sin, 2 dn., Poljanska cesta št. 6, božjast.

25. maja. Martin Stražiškar, posestnik, 68 let, Krakovske ulice št. 1, vnetica mrene.

26. maja. Franc Prek, delavčev sin, 6 mes., Tržaška cesta št. 26, pljučnica.

V bolnišnici:

23. maja. Jožef Pičman, delavec, 63 let, kap. — Martin Laznik, tesar, 51 let, pljučnica. — Andrej Sajovic, hlapec, 26 let, Meningitis. — Katra Kotnik, gostija 69 let, vodenica.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

26. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 55 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	80 " 25 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	93 " 05 "
Akcije avstr.-ogerske banke	866 " — "
Kreditne akcije	279 " 70 "
London	126 " 75 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 03 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 95 "
Nemške marke	62 " 12 1/2 "

Tržne cene

dne 26. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 18	Špeh povojen, kgr.	— 66
Rež,	4 22	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	3 90	Jajce, jedno	— 2
Oves,	3 09	Mleko, liter	— 8
Ajda,	4 22	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso,	4 22	Teločje	— 45
Koruza,	5 52	Svinjsko	— 56
Krompir,	1 96	Kostrunovo	— 36
Leča,	12 —	Pišanec	— 70
Grah,	13 —	Golob	— 35
Fžol,	11 —	Seno, 100 kgr.	2 32
Maslo, kgr.	1 —	Slama,	1 96
Mast,	— 70	Drva trda, 4 mtr.	6 60
Špeh svež,	— 56	" mehka, "	4 15

Tujci.

24. maja.

Pri *Matiču*: Jeuniker, so-proga predsednika, iz Rudolfovega. — Osterman, iz Kočevja. — M. Deutsch, z Ogerskega. — Wallscheine, trgovec, z Dunaja. — Iselsloger, z Moravskega. — Rosenberg, uradnik, z Dunaja. — Urbančič, zasebnik, iz Polhovega Graden. — Widrieh, trgovec, z Dunaja. — Kulman, trgovec, z Dunaja. — Obach, inženir, iz Graden. — Schwarz, trgovec, z Dunaja. — Sirk, Lorenz, Arnstein, trgovci, z Dunaja.

Pri *Stonu*: Trolur, Pollak, Lang, trgovci, z Dunaja. — Pollak iz Tržiča. — Zagorjan, s Stajerskega. — Skartezini, potovalec, z Moravskega. — Hildebrand, tovarnar, s Češkega. — Szilasi, pot.valec, s Češkega. — Jožef, Ana in Marija Petrič, iz Trsta.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse 1,

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 30. junija 1887	frank.	97,872.236.55
Letni dohodki premij in obresti	"	18,678.393.10
Izplačtve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanka (1848)	"	191,108.220.84
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka skupni znesek vložnih ponudb	"	58,038.225.—
	"	1.510,786.529.58

Prospekte in druga pojasnila daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

(1)

Gvidu Zeschko-tu

Tržaška cesta, št. 3.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikerih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznamen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJE“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJE“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (14)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospeske ulice 12.)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17,

se priporoča velečastiti duhovščini za izdelovanje cerkvenih potrebnih naj-novejše oblike namreč:

Monstranc, kelihov, ciborijev, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni.

Tudi se pri njem stara cerkvena priprava v ognji pozlati, posebri in popravi.

Na blagovoljna vprašanja bode radovoljno odgovarjal.

➔ Pošilja vsako blago dobro shranjeno in poštine prosto. (20)

➔ Staro orodje za popravo naj mi blagovolijo čč. gg. naročniki, pošiljati nefrankovano. ➔

Prošnja in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si priporočati se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za

vezanje knjig,

kot: Missale Romanum, brevirijev, časopisov, društvenih, uradnih, molitvenih in šolskih knjig; dalje pisateljem in založnikom za elegantno vezanje in broširanje vsakovrstnih knjig. Prevzemam jih tudi v varstvo, prodajo, razpošiljatev in založništvo. Galanterijska in kartonažna dela izvršujem v baržunu in svili.

Pišli zaslužki so me prisilili, da se obrnem tem potom do p. n. občinstva.

V nadeji obilnih naročil priporočam se najodličnejšim spoštovanjem

Franjo Dežman, (10)

knjigovez v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.

Gospodom šolskim predstojnikom
in učiteljem priporoča

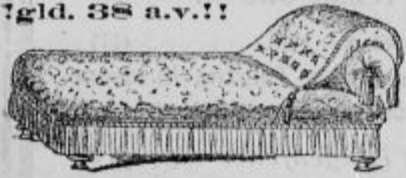
Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem
mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjerejo in obdelovanje sadnih
dreves, in sicer: drevesno sterguljo,
škarje za gosenice, ročno lopatico,
drevesno žago, sadni trgač, drevesne
škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče,
cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno
ščetko; orodja so vsa na **lepo po-**
pleskanii leseni plošči vrejena, po
prav nizki ceni. (11)

OTOMANE,

!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj-
bolj praktično,
elegančno, moder-
no in priljubljeno
tapesirano pohiš-
veno orodje, pre-
oblečene z moder-
nim in močnim
blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz
blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in
solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupecem franko na razpolago. Vsi
v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem
najceneje. — Modroce na peresih (Federmadraten) 10 gl.
in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne
preproge.

☛ Ceniki s podobami zastoj in franko na za-
htevanje.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanji teka,
slabosti želodeca, smrdljivi sapi iz ust,
napetji, kislem riganji, koliki, pre-
hlajenji želodeca, gorečici, kamenu,
preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanji,
glavobolu (ako ima svoj izvir v že-
lodec), želodčnem krču, zaprtju, pre-
obloženji želodeca z jedili ali pijačami,
boleznih vsled glist, boleznih na vr-
nici in jetrah, ter zlati žili. — Cena
steklenici z navodom o rabi 35 kr.,
dvojni steklenici 60 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar **Karol Brady,**
Kremžir [na Moravskem].

Marijacejske kapljice za želodec niso tajno sredstvo.
Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi,
koti je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo
ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka
steklenica v rudeč papir, na kojem je zgorajšnja varst-
vena znamka, ter mora biti vrhu t-ga tudi še pove-
dano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici,
da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Kremžiru.

Pristne so dobiti: Ljubljana: lek. Gab. Piccolli,
lek. Jos. Svoboda. — Postojina: lek. Fr. Baccaricich,
— Škofjaloka: lek. Karol Fabiani. — Radovljica: lek.
Aleks. Roblek. — Rudolfovo: lek. Dominik Rizzoli, lek.
Bergmann. — Kamnik: lek. J. Močnik. — Črnomelj:
lek. J. Blažek. (20)

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih
predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilni-
čarske oprave

po najnižjih cenah. (43)

☛ Cenilniki gratis in franko. ☛

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje

zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje patentovane vstrične zarezane strešnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so lahki, solidni, lični, po ceni in ker najmanj trpé od mraza in snega.

☛ Poroštvo za tri leta. ☛

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki. — Fabrika
je za vsa avstro-ogersko državo lastnica konstanškega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem
vseh patentov za izdelovanje Schmidheinijevih zarezanih strešnikov, kakor tudi Passavant-patenta.

Protí posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega zakona naj-
ostreje kazenski postopalo. Izdeluje tudi najboljše vrste (4)

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Streha na ogled je na tukajšnjem kolodvoru Rudolfove državne železnice.

Glavni zastop in zalogo za Kranjsko, Trst, Reko, Gorico kot za vse Pri-
morsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, Slonove ulice št. 9.

Tolstost, medlost odstra-
nite se sigurno po novi
metodi. Vse kožne bo-
lezni, kot lišaj, šinje,
pege, ujeđi, rudeči no-
sovi in roke, lasne bo-
lezni se temeljito ozdra-
vijo. Pike vsled osepñe
in lasje na obrazu se
za zmiraj odstranijo. V
vsakem kozmetičkem
vprašanji se daje svét in
pomoč. Zdravi se pismeno,
ko se je poslalo obširno
poročilo, kojemu naj se pri-
dene pismena znamka za
odgovor. Naslov je: (1)

„Hygiea-Officin“
Vratislava (Breslau) II.

!!Noben cilindar več ne bode počil!!

C. kr. priv.

streščasti in kroglasti cilindri

PATENT MARIJAN

(z varstveno znamko)

dobivajo se samo v c. kr. tovarniškej zalogi

P. KAJZEL-a,

trgovina s steklom, (5)

v Ljubljani, Stari trg št. 15.

☛ Pred ponarejenimi cilindri brez varstvene znamke se svári. ☛

Priporoča dalje prečastiti duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo
cerkvenih svečnikov, svetilnic, oljnatih podob, steklenine, porcelana, beloprstene
robe, kakor tudi izdelovanje cerkvenih barvanih oken z raznovrstnimi podobami.

Radgonska kislá voda

(Radkersburger Sauerbrunn)

Štefanije studenec.

☛ Najčistejši alkalični kislec. ☛

Lastnina J. DELLER-JA v Radgoni.

Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko
izročena je edino le agenturni in komisijski
trgovini

J. Liningerja

Rimska cesta št. 9 v Ljubljani

kjer se sprejemajo vsa naročila.

Enotna cena je ako se kupi 100 bokalskih ste-
klenic v zabojih po 25 steklenic 16 gld. in 100 ste-
klenic po pol bokala v zabojih po 50 steklenic 11 gld.
franko zaboj v Ljubljani. Manjše število steklenic se ne more
naročiti, pač pa se dopošlje, ako kdo želi, kislec za poskušnjo.

Štefanije studenec

je oglene kisline in ogleno-kislega natrona najbolj
bogata mineralna voda, je čisto alkaličen studenec
in je vsled svojih izvanredno dijetljivih in zdravilskih
lastnosti najizvrstnejši kislec. Z vinom pomešan je Šte-
fanije studenec jako prijetna, hladilna in po-
življavača pijača in se posebno zaradi tega priporoča, ker tudi najkislejše vine spremení v prijetno,
ljubko in sladko-okusno pijačo. To se izvrši po posebni ugodni sestavi vode Štefanije stu-
denca, po kateri se vinska kislina nevtralizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami)
ali raznim sadnim sokom zmešana je voda Štefanije studenca prav šampanjeu podobna.
Vsled velike množine proste oglene kisline in dvojno oglenih kisljih soli, posebno pa dvojno ogleno-
kislega natrona je Štefanije studenec najboljša namizna pijača, katera se z vso pravico
uvrščuje mej najboljše kislice celo Europe.

Štefanijski studenec

ima kot zdravilo najboljši vspéh pri katarih želodeca
in črev, pri pomanjkanji teka, pri težkoah pre-
bavljanja, pri zaprtju vode vsled prehlajenja, pri
živčnih afekcijah.

☛ Dobi se ŠTEFANIJSKI STUDENEC v znanih specerijskih prodajalnicah v
Ljubljani in na deželi. ☛ (9)

Preselitev in priporočilo.

Slavnemu občinstvu, zlasti prečastiti duhovščini najuljudneje naznanjam, da sem se preselil s svojo

klobučarsko in krznarsko trgovino

v **Kirbiševo hišo na Kongresnem trgu poleg gledališča.**

Zahvaljeva se p. n. občinstvu za dosedanje zaupanje, obljubujem, da bom najtočneje izvrševal vsa naročila ter z dobrim, bodisi klobučarskim bodisi krznarskim blagom zadovoljeval vsestranskim zahtevam.

Odličnim spoštovanjem

A. Krejci,

(10) klobučar in krznar v Ljubljani.

Gospodu **G. PICCOLI-JU**, lekarju „pri Angelu“ v Ljubljani.

Sprejmite izraz moje najiskrenejše zahvale za Vašo esenco, katera me je rešila bolezni, koja me je spravila skoraj na kraj groba. Strašne bolečine sem trpel v želodcu brez vsakega upa na olajšitev. Vedno hujšej bolezni pridruži se še zlatenica. Ali jaz in mnogo mojih tovarišev dobilo je zopet popolno zdravje, in to le po Vašej nedosegljivej „Piccolijevej Esenci“, za kojoj smo Vam do smrti hvaležni. (2)

Josip Tomazič,
c. kr. orožniški vodnik v Pulji.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njihju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rešno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnathe barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Slomškovih zbranih spisov

IV. knjiga: različno blago,

(I. del: „Sola in odgoja“ str. 180; II. del: „narodna politika in narodno gospodarstvo“ str. 183—354; III. del: „razna poučna tvarina“ str. 357—428 dobiva se izvod po 1 gl. pri izdajatelju: Mih. Lendovsku, župniku v Makolah (Maxau b. Pölttschach); III. knjiga, životopis, str. 397 pa po 70 kr. Po ravno isti ceni tudi po vseh slovenskih bukvarnah! Prva in druga knjiga ste pošli; Val. Orožnovih pesni je še nekoliko izvodov na prodaj po 40 kr.

Pete knjige: „Slomškovi „pastirski listi“ ni mōči izdajati, dokler za III. in IV. tiskovni stroški niso poravnani.

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, priznana najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posameznadela.

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu dobivati vodo; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(11)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

☛ Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfeder Gyps) za gnojenje polja.

C. kr. priv. tovarna za portlandski in hidravlični cement

Alojzija Praschnikerja

v **Kamniku na Kranjskem.**

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp.,

Slonove ulice šte. 9,

priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoje hidravlični cement (roman-cement) in portlandski cement, po kakovosti vedno izvrsten in enakomeren, ter jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravih društva avstrijskih inženjerjev in arhitektov. — Ta cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za enako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajiske plošče, brušene in likane, v najraznovrstnejših obrazcih, in enobojujate plošče od portlandskega cementa, črne, rdeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sohe, cementne cevi itd.

Blagovoljna naročila se najnatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih sprejema glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp., Slonove ulice št. 9. (3)

Ne zameniti z Radgonsko, to je Radkersburger.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda. Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kislci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarjih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda. Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena poživiljajoča pijača. Pomešana s kislím vinom ali s sadním sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaséca pijača, kojoj imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo. Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in koleru.

Kopeli in stanovanja. Kopeli se prirejujejo iz železnate in kislé vode z raznovrstno gorkoto. Skušnja učí, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gold.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo. Liter radenske kislé vode ima v sebi 0-06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke ksti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, matrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem prostu vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavníške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošílja zastonj in franko kopališče radenske statine na Štajerskem.

(6) V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.